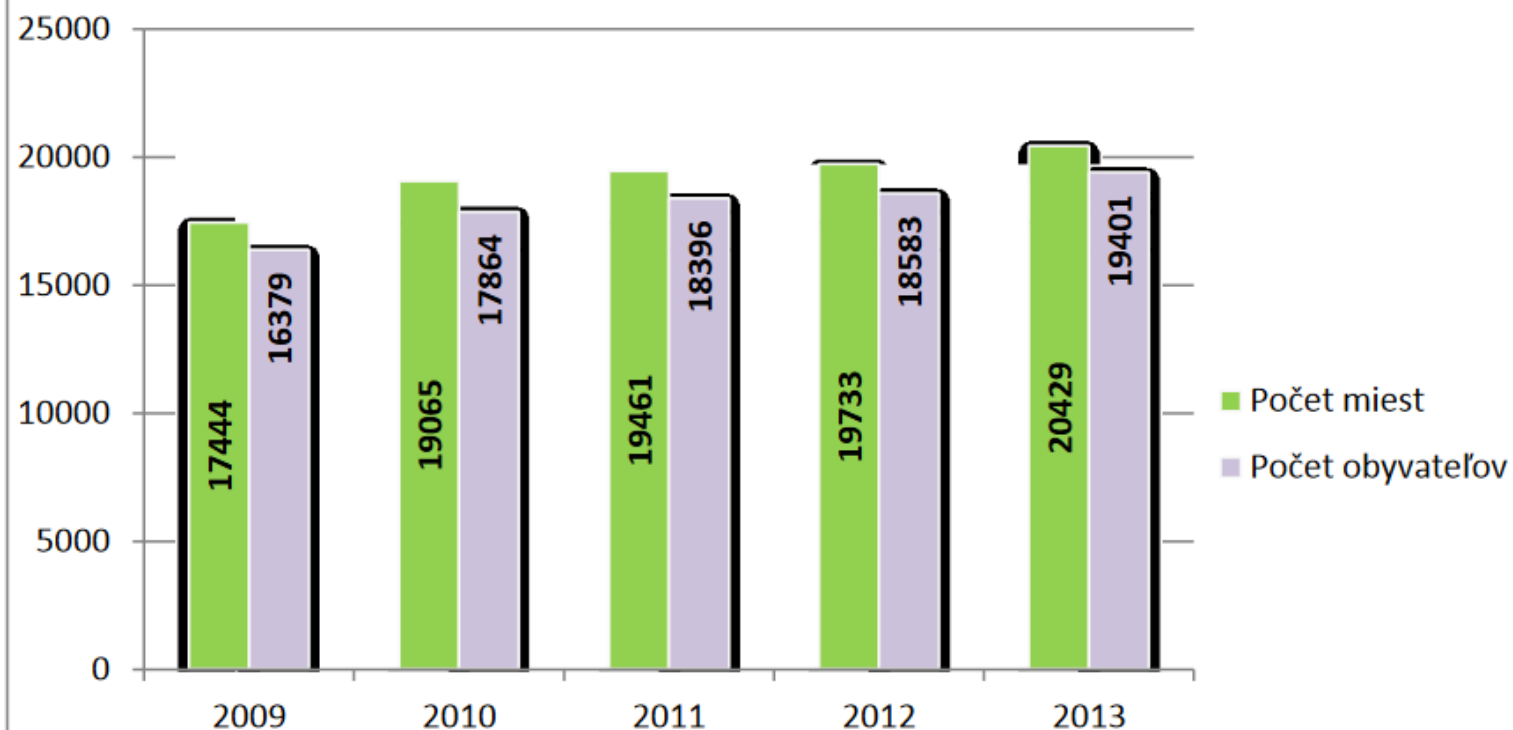

Sú sociálne služby pre ľudí
so zdravotným postihnutím
na Slovensku ozaj dostupné?

maria machajdíková, SOCIA

Dlhodobý vývoj ukazuje stabilný rozdiel na úrovni 4 – 5 % medzi počtom miest a počtom obyvateľov v zariadeniach sociálnych služieb.

Graf č. 8 - Vývoj počtu miest a obyvateľov v domovoch sociálnych služieb v rokoch 2009 - 2013

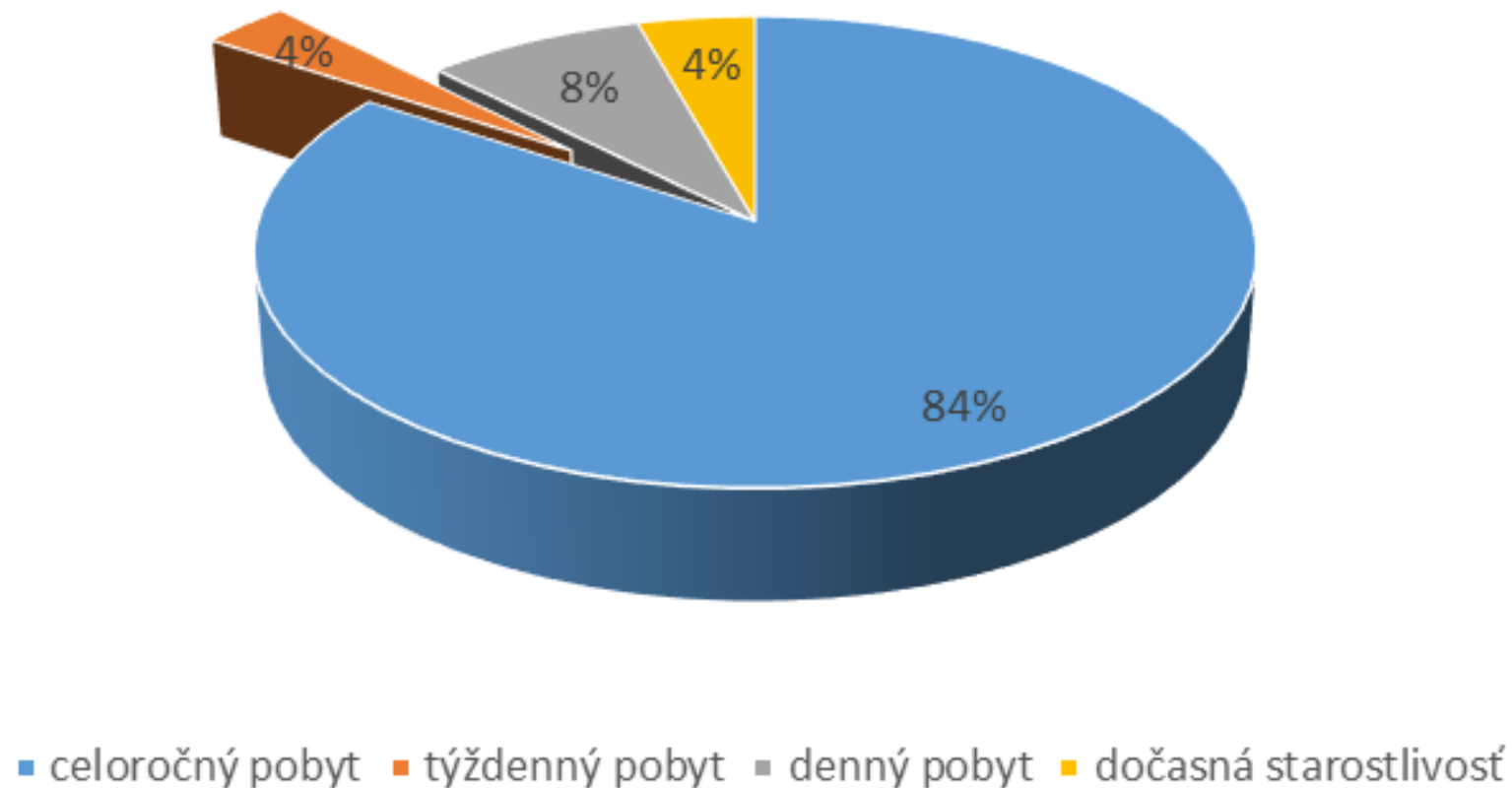
Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky. 2014.

Čo rozumieme pod dostupnosťou?

- **Regionálna** / geografická, doprava, čas
- **Finančná** / platba za službu, cestovné náklady
- **Nediskriminačná** / prístupnosť, vek, trvalé bydlisko, etnicita, sociálny status

Celková kapacita zariadení
sociálnych služieb podľa
formy, 2014

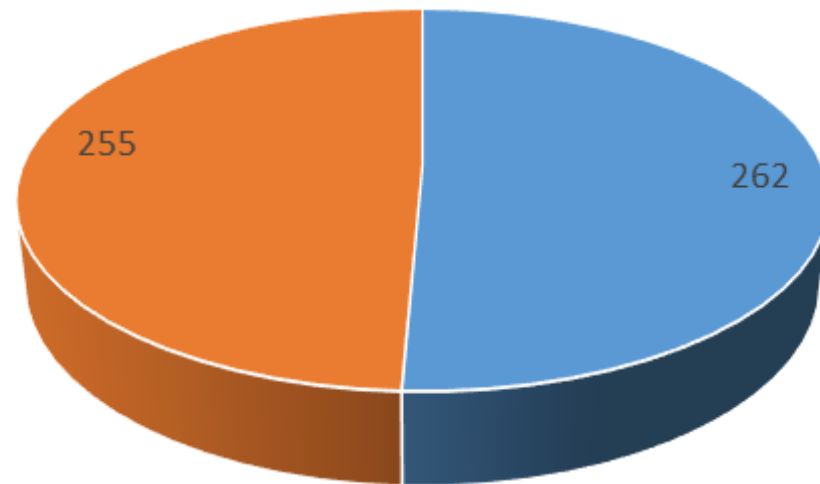
väčšina pripadá na sociálne
služby, ktoré majú
charakter dlhodobej
starostlivosti.

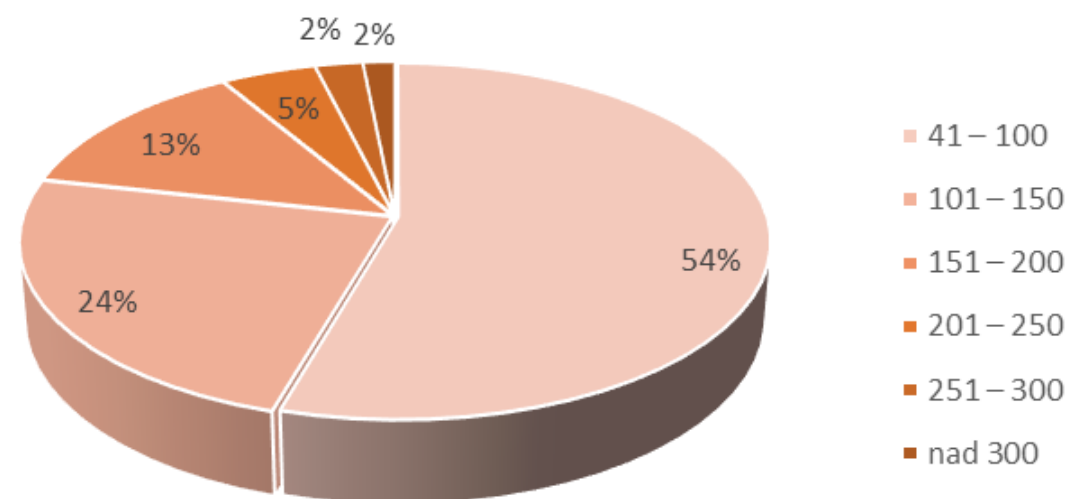
ZSS podľa kapacity zariadenia, 2014

priemerná kapacita- 67

255 zariadení s kapacitou viac
ako 40 poskytuje služby 83,01 %
všetkých prijímateľov
pobytových služieb

■ kapacita menej ako 40 ■ kapacita nad 40

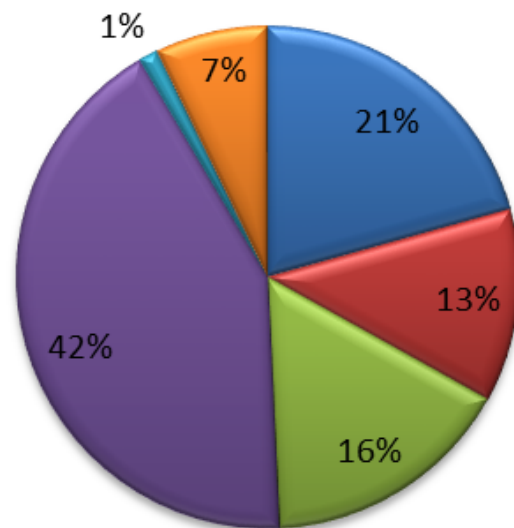

- Za najdostupnejšie a najčastejšie poskytované sú „**tradičné**“ **sociálne služby – pobytové celoročné**
- Obmedzená dostupnosť je k novým, moderným typom pobytových komunitných sociálnych služieb
 - **zariadenia podporovaného bývania** (74 poskytovateľov / 649 miest)
 - **podpora samostatného bývania** (5 poskytovateľov).

Ak by ste si mohli vybrať z niekoľkých typov pobytových služieb (bývaní), akému typu by ste dali prednosť na prvom mieste? A akému typu na druhom mieste?

ZPMP, 2015

A.18 Na prvom mieste SR

■ DSS týždenný pobyt:

■ DSS celoročný pobyt:

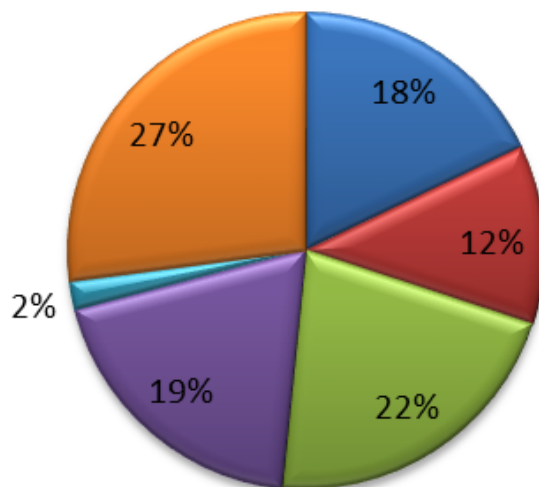
■ Podporované bývanie:

■ Bývanie s rodinou s využívaním odľahčovacích služieb:

■ Iné:

■ Nevyjadрили sa:

A.19 Na druhom mieste SR

■ DSS týždenný pobyt:

■ DSS celoročný pobyt:

■ Podporované bývanie:

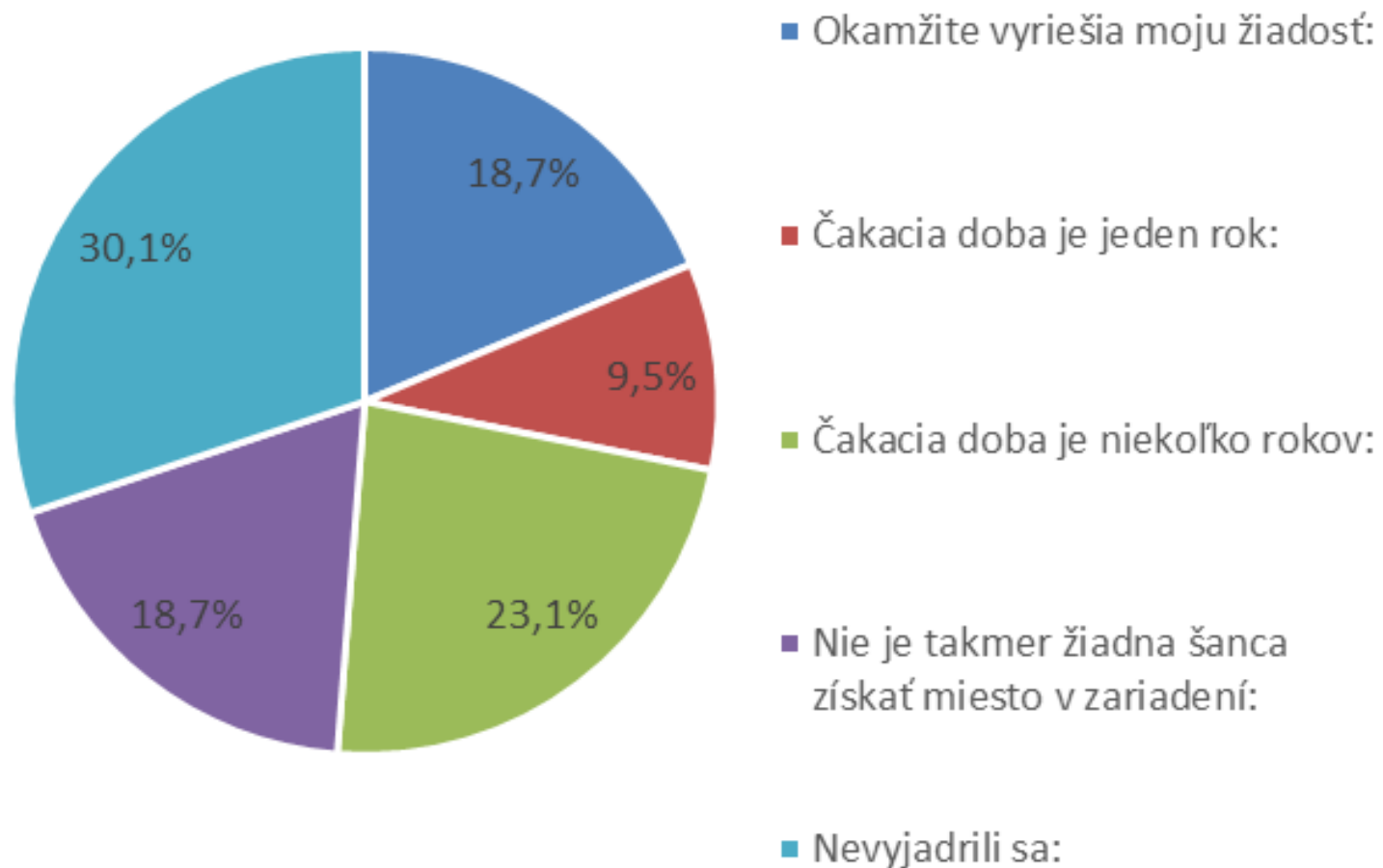
■ Bývanie s rodinou s využívaním odľahčovacích služieb:

■ Iné:

■ Nevyjadрили sa:

Aká je reálna šanca získať miesto v type pobytovej služby, ktorú ste v predchádzajúcej otázke dali na prvé miesto?

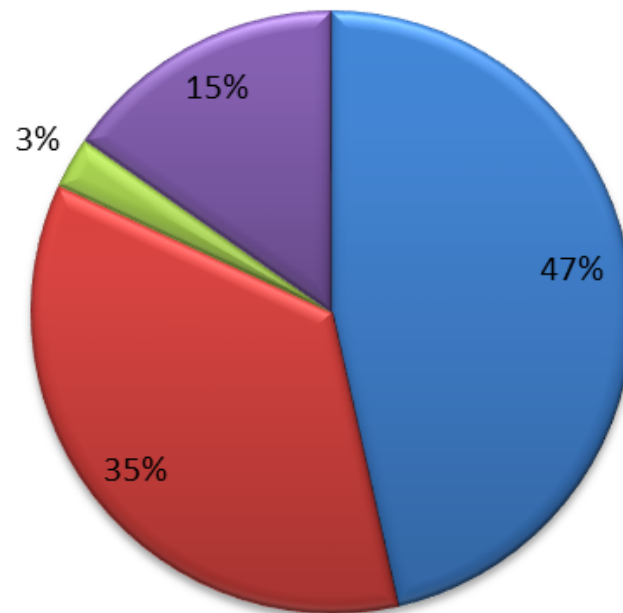
ZPMP, 2015

Odľahčovací služba
v roku 2013
7 poskytovateľov =
117 prijímateľov

ZPMP, 2015

A. 21 O aké odľahčovacie služby pre rodinu máte záujem? SR

■ Krátkodobé opatrovanie v prípade krízovej situácie rozsah

■ Krátkodobé opatrovanie na zabezpečenie voľna, regenerácie rozsah

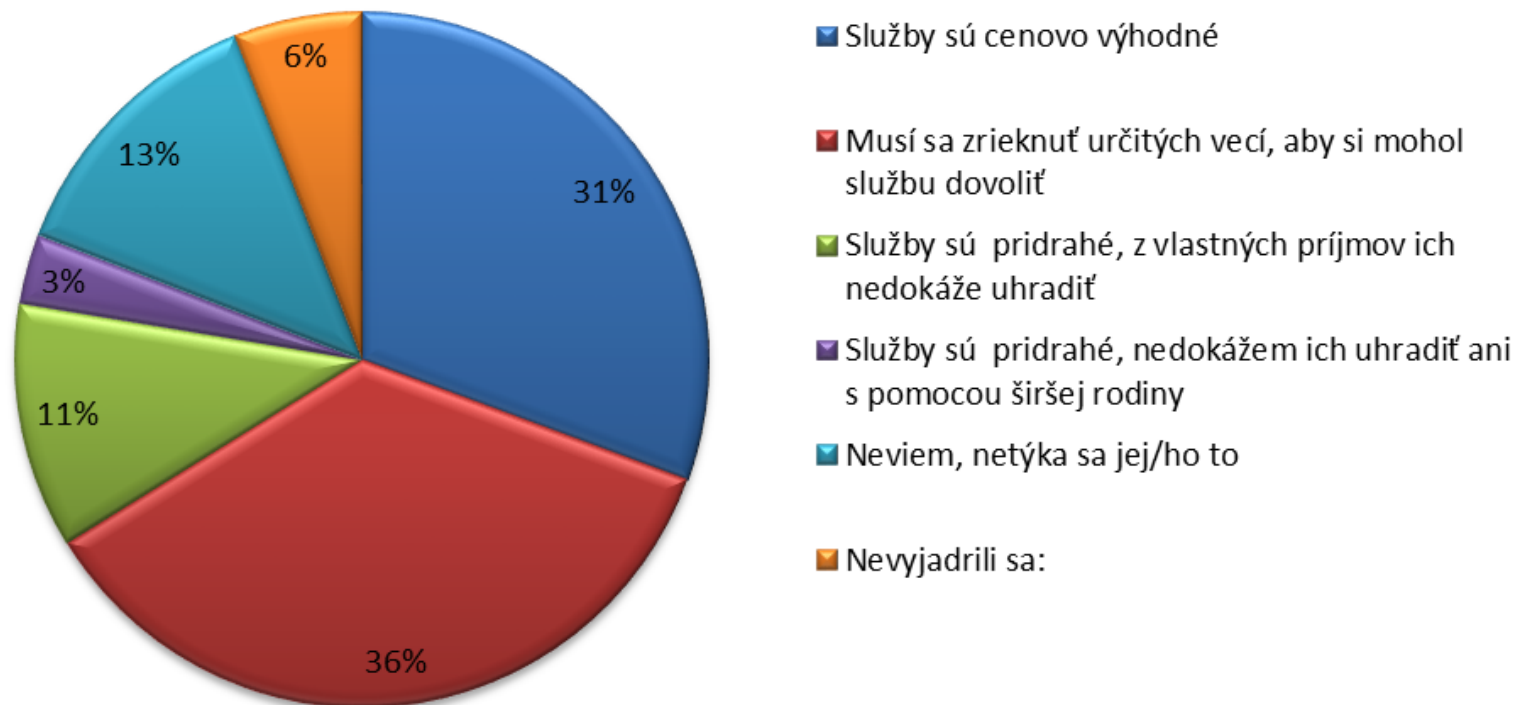
■ Iné:

■ Nevyjadрили sa:

Finančná dostupnosť

ZPMR, 2015

B.24 Považujete sociálne služby pre vašu dcéru/syna za cenovo dostupné? SR

Súčasný systém sociálnych služieb

- Nedostatočný
- Neadresný
- Prevaha tradičných inštitucionálnych služieb, dominancia verejných poskytovateľov v týchto službách
- Nízka zapojenosť orgánov miestnej samosprávy do poskytovania sociálnych služieb
- Kompetencie – „regionálne/miestne“ sociálne služby
- Nesystémové financovanie
- Chýba podpora siet'ovanie v komunite, neprepojenosť s inými rezortami – školstvo, zdravotníctvo, bytová politika

Tomu všetkému napomáha aj všeobecná preferencia tradičných druhov sociálnych služieb

Národné priority 2015 - 2020

- Aktuálnu situáciu reflektujú poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike
 - **nedostatok kapacity** sociálnych služieb poskytovaných **v prirodzenom (domácom a komunitnom) prostredí občanov**
 - potrebu zabezpečenia **udržateľnosti financovania** sociálnych služieb
 - **rozvoj kvality služieb.**
- Vychádzajú z potrieb identifikovaných v národnom i európskom kontexte, **s akcentom na dostupnosť a prístupnosť sociálnych služieb** a ich dlhodobú finančnú udržateľnosť a efektívnosť.

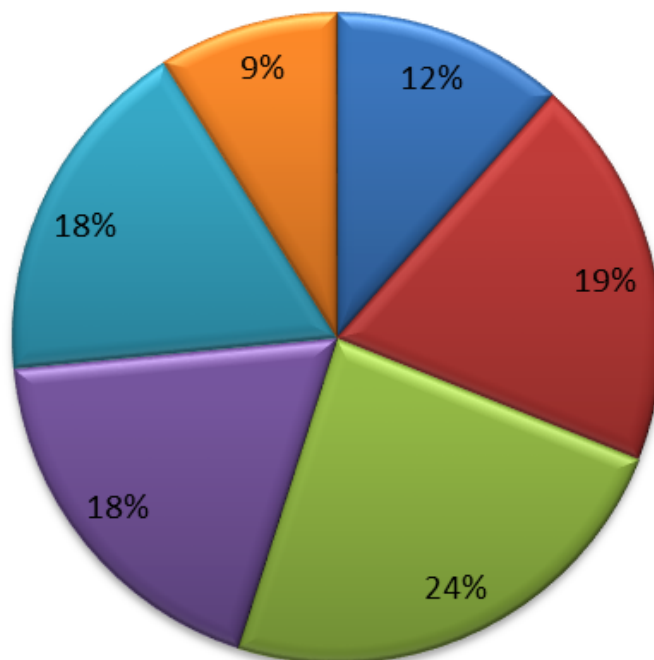
Národné priority 2015 - 2020

- Priorita: Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity
 - 1. podporiť rozvoj existujúcich a nových komunitných služieb
 - 2. prepojiť sociálnu a zdravotnú starostlivosť

Komunitné sociálne služby

- Služby poskytované v mieste bydliska, v jeho rodine
- Služby poskytované v prirodzenom prostredí a umožňujú využívať bežné zdroje
- Variabilný systém služieb, ktorý reflektuje potreby človeka v každom štádiu jeho života, od narodenia po smrť
- Sú využívané, vtedy keď vznikne potreba. Kedykoľvek je možné prestať s ich využívaním
- Služby, ktoré pomáhajú človeku byť súčasťou komunity, žiť čo najviac nezávislým spôsobom života, o ktorom rozhoduje samotný človek
- Pomáhajú zvyšovať kvalitu života ľudí, posilňujú ich v kompetenciách nerobia ich závislých od služieb

B.7 majú možnosť využívať viaceré zariadenia pomoci a služieb: SR

■ väčšinou áno:

■ skôr áno:

■ skôr nie:

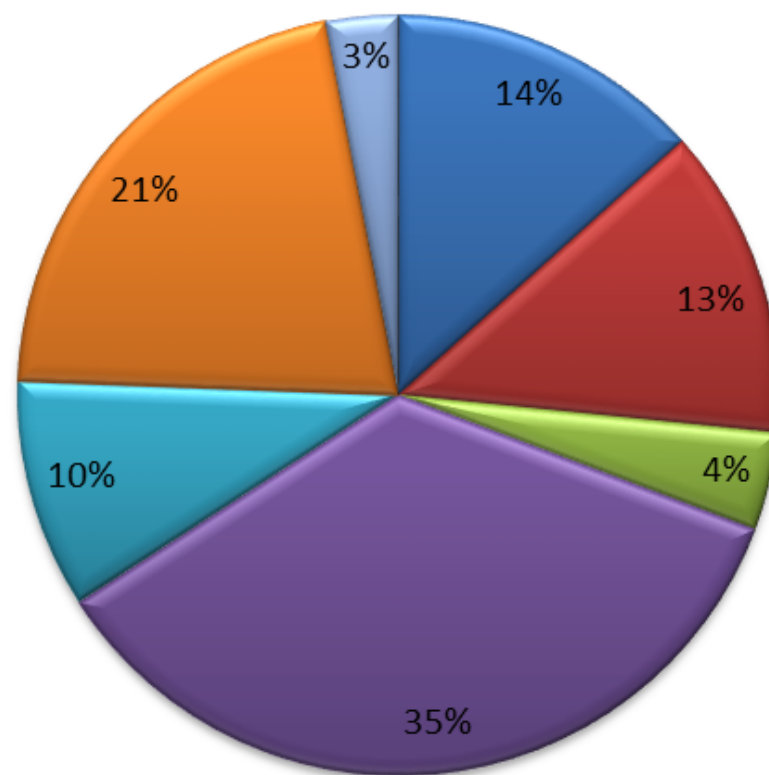
■ väčšinou nie:

■ neviem:

■ Nevýjadřili sa:

V čom pocit'ujete najväčší
nedostatok pomoci, aký
druh služby najviac chýba
vašej dcére/synovi? SR

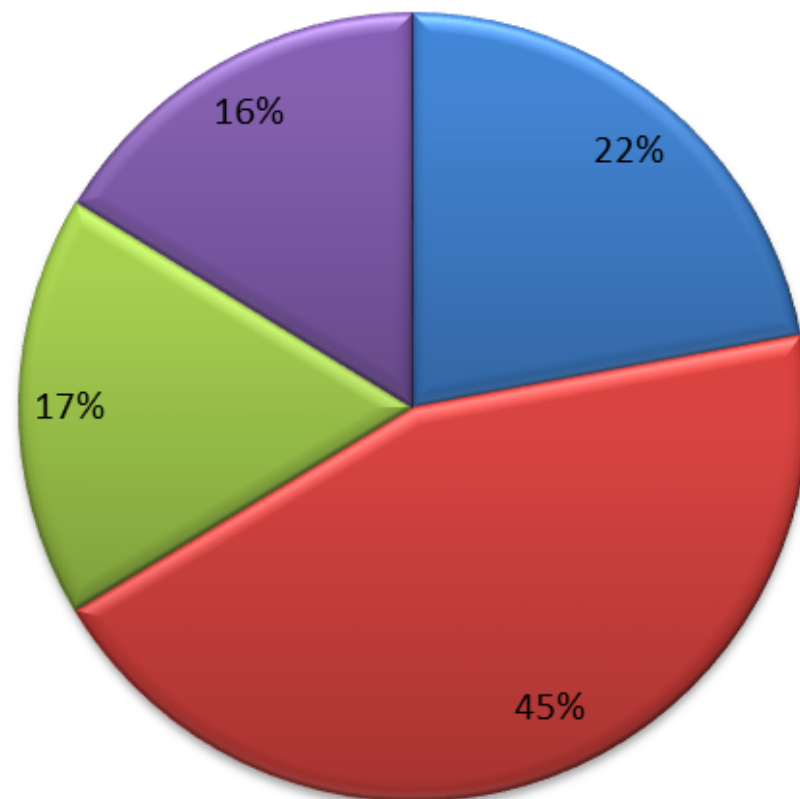
ZPMP, 2015

- B.12 Pomoc s ubytovaním, s bývaním
- B.13 Doprava
- B.14 Zabezpečenie stravy
- B.15 Právne poradenstvo
- B.16 Pomoc so zamestnaním
- B.17 Možnosť sociálnych kontaktov, klubová činnosť
- B.18 Iné.....

Aké problémy má vaša
dcéra/syn najčastejšie, keď
potrebuje pomoc/službu?
SR

ZPMP, 2015

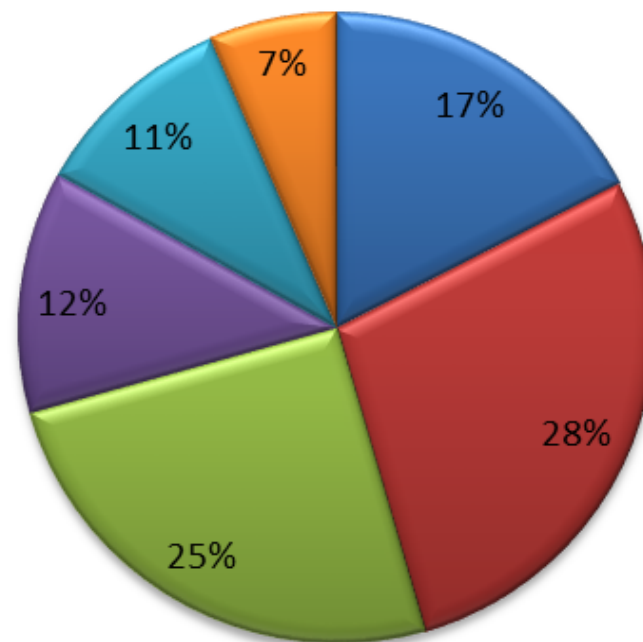
■ B.19 Neviem, na koho sa má obrátiť

■ B.20 Zložité úradovanie

■ B.21 Dlhé čakacie lehoty

■ B.22 Vysoké poplatky za služby

B.6 Podľa vašich skúseností ľudia s podobnými ťažkosťami, ako má vaša dcéra/syn vo vašom okolí majú informácie o zariadeniach a službách, vedia na koho sa obrátiť v krízových situáciách a pri každodenných problémoch: SR

■ väčšinou áno:

■ skôr áno:

■ skôr nie:

■ väčšinou nie:

■ neviem:

■ Nevýjadřili sa:

Dostupnosť / kvalita služby

- nie množstvo danej služby, ale spôsob a okolnosti jej poskytnutia sú rozhodujúce.
- Kvalita a dostupnosť – hlavná charakteristika systému
- kombinácia merateľných ukazovateľov so subjektívnym hodnotením

Ľudsko-právny princíp

Spoločnosť uznáva, že ľudia s postihnutím majú rovnaké potreby a nárok na základné ľudské práva

- žiť vo svojej rodine, komunitě
- mať svoje súkromie
- vzdelávať sa
- pracovať
- prežiť život dôstojne a zmysluplne

Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím - zásady

- **rešpektovanie prirodzenej dôstojnosti**, osobnej nezávislosti vrátane **slobody voľby** a samostatnosti osôb;
- **nediskriminácia**;
- **plné a účinné zapojenie sa a začlenenie do spoločnosti**;
- rešpektovanie odlišnosti a prijímanie osôb so zdravotným postihnutím ako súčasti ľudskej rozmanitosti a prirodzenosti;
- rovnosť príležitostí;
- **prístupnosť**;
- rovnosť medzi mužmi a ženami;
- rešpektovanie rozvíjajúcich sa schopností detí so zdravotným postihnutím a rešpektovanie práva detí so zdravotným postihnutím na zachovaní vlastnej identity

Čo rozumieme pod dostupnosťou?

- Dáta/zariadenie/služba je prístupná v čase, keď vznikne požiadavka. Vyjadruje sa v percentách dostupného času.
- Dostupnosť (%) =
$$\frac{\text{doba dostupnosti}}{\text{doba dostupnosti} + \text{doba nedostupnosti}} \quad * 100$$
- Teória spoľahlivosti

Ďakujem za pozornosť

machajdikova@socia.sk